

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Diaconu Iurie, Catan Liliana și Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Doga Cristina în numele inculpatului Vornic Alexandr, prin care se solicită casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 martie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

*Vornic Alexandr XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 02.09.2019 – 23.03.2020;

Instanța de apel: 20.07.2020 – 18.02.2022;

Instanța de recurs: 19.07.2022 – 07.11.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 martie 2020, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, *Vornic Alexandr XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul total de sentințe, la pedeapsa stabilită s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, fiindu-i stabilit lui Vornic Alexandr XXXXX o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionarea drogurilor pe un termen de 5 (cinci) ani.

S-a admis parțial demersul acuzatorului de stat, cu încasarea în mod solidar de la Cozlov Veaceslav XXXXX și Vornic Alexandr XXXXX în beneficiul statului suma de 6 160 (șase mii una sută șaiszeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare. În rest, demersul privind încasarea cheltuielilor judiciare s-a lăsat fără examinare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Prin aceeași sentință a fost condamnat și *Cozlov Veaceslav XXXXX*, însă în privința acestuia hotărârile nu se contestă cu recurs ordinar.

1.2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Vornic Alexandr XXXXX, acționând cu intenție directă, împreună și de comun acord cu Cozlov Veaceslav XXXX și altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, precum și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, distribuind preventiv rolurile fiecăruia în realizarea intențiilor infracționale, urmărind scopul punerii în circulație a drogurilor în vederea obținerii de profit, procurau de la diferiți dealeri din municipiul Chișinău, inclusiv prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, mai multe tipuri de droguri, în special etnobotanice, după care le transportau și le divizau în cantități mai mici, realizându-le pe teritoriul municipiului Chișinău diferitor consumatori finali, stabilind preventiv cantitatea, prețul și locul realizării drogurilor, prin intermediul mijloacelor de comunicare mobilă, iar mijloacele financiare dobândite le repartizau între ei în dependență de aportul fiecăruia la comiterea faptei prejudiciabile. Astfel, în perioada nedeterminată de timp și până la Vornic Alexandr XXXXX, urmărind scopul punerii în circulație a substanțelor stupefiante de tip PVP, în scop de profit, obținând în prealabil substanța nominalizată de la persoane nestabilite la moment de organul de urmărire penală pentru distribuire și realizare consumatorilor finali de droguri, a fost reținut, după ce complicele său, Cozlov Veaceslav a înstrăinat drogurilor cet. Tonu Igor, în timp ce se afla pe str. Butucului 10, mun. Chișinău, la care în urma percheziției efectuată în automobilul de model Dacia cu n/î RST 105, a fost depistat și ridicat un pachetel din folie de staniol în care se afla substanță cu aspect de cristale și pulbere de culoare alb- albastră, care conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1599 din 18.05.2019 s-a stabilit a fi substanța stupefiantă PVP, în cantitate de 0,059 g, care în conformitate cu Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, reprezintă cantități mici și se atribuie la substanțe stupefiante.

Ulterior, tot la 15.04.2019, în timpul reținerii lui Cozlov Veaceslav, în timp ce se afla pe str. N. Titulescu 39, mun. Chișinău, fiind efectuată percheziția corporală asupra acestuia, au fost depistate și ridicate un card bancar „Mobiasbanca” pe numele Ana Țurcan, card bancar „Victoriabank” pe numele Ana Țurcan, card bancar „Moldinconbank” pe numele Vitalie Florea, 2 cartele SIM „Orange” și 2 cartele SIM „Moldcell”, un pachetel de tip zip-lock în care se aflau 9 pachetele din folie de staniol care conțineau o substanță cu miros specific, un pachet de tip zip-lock cu un conținut sub formă de praf de culoare albastră, un pachet de tip zip-lock în care se aflau două comprimate de culoare albă, un cântar electronic la scară mică cu urme vizibile de depuneri a unei substanțe praf, un cuțit cu lama rabatabilă cu urme vizibile de depuneri a unei substanțe praf și două pachetele de tip zip-lock fără conținut, iar urma efectuării expertizei chimice, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R- 1600 din 22.05.2019, s-a constatat că în substanțele prezentate la examinare

într-un pachet de tip zip-lock și altele nouă pachete formate din folie de staniol și fragmente din hârtie de ziar, precum și în depunerile de pe balanța electromcă, s-a depistat PVP în cantitate totală de 1,36 gr. care în conformitate cu Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, se atribuie la substanțe stupefiante și reprezintă cantități deosebit de mari, substanța de pe balanța electronică constituie - urme de PVP, iar în cele două pastile de culoare albă, depistate și ridicate în aceleași circumstanțe, s-a depistat clonazepam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cantitatea pastilelor ce conțin substanța psihotropă (clonazepam) constituie 0,29 gr.

Tot la 15.04.2019, fiind efectuată percheziția la domiciliul cet. Vornic Alexandr de pe str. N. Titulescu 39, ap. 51, mun. Chișinău, au fost depistate și ridicate 2 rulouri de folii de staniol parțial folosite și 3 pachete în care se aflau 150 pachetele din polietilenă de tip zip-lock de dimensiuni mici, semințe de culoare verde-gri într-un pachetel de tip zip-lock, care în conformitate cu Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1601 din 08.05.2019 reprezintă semințe coapte ale plantei de cannabis și practic nu conțin compuși stupefianță, pachetele de tip zip-lock din polimer incolor goale, fără depuneri sau urme de substanțe ori particule de masă vegetală, în pachetelul din hârtie în care se afla substanță cu aspect de bulgări și praf de culoare albă, reprezintă PVP în cantitate pe 0,13 g, iar în conformitate cu Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de susbstanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 se atribuie la substanțe stupefiante și reprezintă cantități mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, în drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, circulația ilegală a drogurilor, în scop de înstrăinare, adică *procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și operațiuni ilegale cu droguri, săvârșite în scop de înstrăinare, de două sau mai multe persoane, în proporții deosebit de mari.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată împotriva acesteia au declarat apel:

- *avocatul Roșca Nicolae în numele inculpatului Cozlov Veaceslav*, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de stabilirea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care inculpatului Cozlov Veaceslav să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 8 luni;

- *avocatul Doga Cristina în numele inculpatului Vornic Alexandr*, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea unei pedepse mai blânde și respingerea solicitării privind confiscarea corpurilor delictive în folosul statului și restituirea acestora inculpatului.

În motivarea cererii de apel avocatul Doga Cristina a invocat că nu este de acord cu pedeapsa aplicată pe motiv că este extrem de dură, ținând cont de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, a declarat cu lux de amănunte cum a comis infracțiunea și în comun cu care

persoane. Totodată, inculpatul Vornic Alexandr suferă de un cumul de boli cronice, precum tuberculoza pulmonară, hepatită cronică virală de tip C, infecția HIV RCV, este invalid de gradul III, iar pedeapsa de 7 ani stabilită poate duce la agravarea sănătății inculpatului cu efecte ireversibile.

La fel, s-a atras atenția că probele acumulate în susținerea vinovăției inculpatului Vornic Alexandr și anume Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-160l din 08.05.2019 prin care s-a constatat că substanțele ridicate în cadrul percheziției la domiciliul acestuia reprezintă semințe coapte ale plantei de cannabis și practic nu conțin compuși stupefianți.

Astfel că, pentru aplicarea corectă și uniformă a prevederilor art. 364¹, Curtea Supremă de Justiție a elaborat Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364/1 CPP de către instanțele judecătorești din 16.12.2013, publicată pe site-ul Curții Supreme de Justiție, în care au fost expuse recomandări referitor la aplicarea aspectului procedural al judecării cauzelor penale prin această procedură simplificată, precum și referitor la modalitatea de aplicare a pedepselor persoanelor condamnate prin această procedură. La aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța urmează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ CPP, cât și prevederile art. 75 - 88 din CP care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate. La fel, urmează a fi luat în calcul la individualizarea pedepsei și circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 lit. f) Cod penal: autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoașterea vinovăției.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2022 apelul avocatului Roșca Nicolae în numele inculpatului Cozlov Veaceslav a fost respins ca nefondat, iar apelul avocatului Doga Cristina în numele inculpatului Vornic Alexandr a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea reducerii pedepsei în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința lui Vornic Alexandr și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul articolului 385 alin. (5) Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa stabilită inculpatului Vornic Alexandr pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 19.04. 2019- 23.03. 2020 cu 309 (trei sute nouă) zile.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a reiterat că corectarea și reeducarea inculpatului Vornic Alexandr XXXXX este posibilă cu aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de 7 (șapte) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, ceea ce se încadrează în limitele sancțiunii normei penale incriminate, conform noilor limite stabilite în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La stabilirea acestei pedepse instanța de judecată a luat în considerare faptul că, inculpatul anterior a fost condamnat de 2 ori pentru săvârșirea infracțiunilor ce au implicat acțiuni de manipulare a drogurilor, care potrivit art. 16 Cod penal, au constituit infracțiuni

ușoare și mai mult, acesta a comis infracțiunea examinată aflându-se în perioada de probațiune, or acesta a fost condamnat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.01.2019, prin care s-a casat sentința Judecătorei Chișinău, sediul Central din 17.05.2018, în partea pedepsei, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an și 2 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată în domeniul ce ține de circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor acestora pe un termen de 5 ani.

Astfel, Vornic Alexandr, fiind conștient de situația sa juridică și de restricțiile impuse prin o sentință ce implică suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, a comis conștient și intenționat acțiunile ilegale prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, care potrivit art. 16 Cod penal, constituie o infracțiune deosebit de gravă.

Pe cale de consecință, instanța de apel a concluzionat că prin acțiunile sale, Vornic Alexandr a ratat șansa acordată de instanța de judecată, de corectare a comportamentului său oferită prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința sa, demonstrând că nu a conștientizat gravitatea și ilegalitatea comportamentului său delincvențial.

Acest fapt, demonstrează că personalitatea acestuia ar periclita condițiile de educare a unei societăți fără vicii, precum și eventual ar putea progresa în cariera infracțională pe diferite dimensiuni și componente de infracțiuni, or, faptele sale infracționale au continuat regulat chiar în timpul examinării cauzei penale în privința sa de către Curtea de Apel Chișinău.

Totodată, instanța a mai reținut că inculpatul Vornic Alexandr a solicitat și constatarea condițiilor de detenție, degradante și inumane în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, cu solicitarea de a fi redus din termenul pedepsei, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. Instanța de apel a stabilit că această cerință a inculpatului este fondată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța va reduce pedeapsa, calculându-se 2 zile de închisoare pentru 1 zi de arest preventiv.

Conform art. 3 a Convenției Europene a Drepturilor Omului prevede că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (*hotărârile Mozer versus Republica Moldova și Rusia; Rotaru versus Republica Moldova; Ciorap versus Republica Moldova*).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională urmează să țină cont de

faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (*hotărârea Irlanda versus Regatul Unit*). Statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (*hotărârea Kudla versus Polonia*). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (*hotărârea Ostrovar versus Republica Moldova*).

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, instanța de judecată va face trimitere la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții.

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m² din spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toaile construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05-11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

Contrar recomandărilor precitate, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 13 instanța de apel a stabilit că informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Vornic Alexandr se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare.

Așa fiind, prin prezentarea de către administrația penitenciarului a datelor privind suprafața celulelor în care Vornic Alexandr a fost cazat, aflarea deținutului s-a aflat sub minimul acceptabil.

Concomitent, s-a constatat că, potrivit informației Penitenciarului nr. 13 Chișinău, Vornic Alexandr a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în perioada 19.04.2019-23.03.2020.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că dificultățile cu care s-a confruntat Vornic Alexandr pe parcursul detenției sale în perioada 19.04.2019-23.03.2020, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat și potrivit art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită lui Vornic Alexandr a fost redusă cu 309 zile.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Doga Cristina în numele inculpatului Vornic Alexandr*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor pronunțate pe caz, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Vornic Alexandr, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 7 (șapte) luni, să-i fie redusă pedeapsa în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală cu 744 zile și să fie respinsă solicitarea privind confiscarea corpurilor delictive în folosul statului și restituirea acestora inculpatului.

În motivarea recursului se menționează că la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța unuează să ia în considerare atât prevederile din alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 75 - 88 Cod penal, care reglementează modalitatea individualizării pedepsei penale.

La fel, consideră că urmează a fi luat în calcul la individualizarea pedepsei și circumstanțele atenuante prevăzute la art. 76 lit. f) Cod penal: autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorilor ori recunoașterea vinovăției.

Cu reducerea pedepsei inculpatului Vornic Alexandr în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 19.04.2019 - 23.03.2020, doar cu 309 zile de către instanța de apel, recurenta nu este de acord, întrucât prin prisma prevederilor legale enunțate, având în vedere distincția normelor procedural penale aplicabile în dependență de calitatea deținutului la momentul deținerii sale, Vornic Alexandr s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în condiții precare de detenție pe o perioadă de 339 de zile în calitate de prevenit și pentru o perioadă de 335 zile în calitate de condamnat, iar în total 674 de zile.

Astfel, Vomic Alexandr, pentru perioada de 339 de zile urma să beneficieze de

reducerea stabilită imperativ de către legiuitor, și anume două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, iar pentru perioada de 335 zile în care petentul s-a aflat fiind condamnat, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, reieșind din circumstanțele cauzei este oportun și rezonabil de a calcula 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție.

În ceea ce privește perioada rămasă, și anume 5 zile, calculate în condițiile art. 473⁴ alin. (4) Cod de procedură penală (din perioada de 5 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), consideră oportună compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul inculpatului Vornic Alexandr a sumei de bani în mărime de 250 lei, și anume a câte una unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

4.1. Pe marginea recursului ordinar declarat, a depusă referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție care a solicitat admiterea acestuia, cu casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Cât privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Revenind la textul deciziei recurate, și lecturând partea descriptivă a acesteia, instanța de recurs remarcă faptul că, la soluționarea chestiunii privind constatarea condițiilor inumane de detenție ale inculpatului Vornic Alexandr, instanța de apel „... ***studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 13*** instanța stabilește că, informația cu privire la suprafața celulelor în care a fost deținut Vornic Alexandr se referă la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare.” (f. d. 239, vol. VI). Iar ulterior, constatările instanței de apel,

decurg din informația Penitenciarului nr. 13 Chișinău, potrivit căreia Vornic Alexandr a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în perioada 19.04.2019-23.03.2020 (f. d. 240, vol. VI).

Având drept reper cele stabilite mai sus, dar și prevederile procesual legale care reglementează această chestiune la art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală (5) *În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv*, coroborat cu cele ale art. 473³ alin. (3) Cod de procedură penală (3) *Pentru examinarea plîngerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plîngere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmînează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plîngerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare, Colegiul lărgit constată, din materialele cauzei, că instanța de apel nu a solicitat instituției penitenciare, la caz – Penitenciarul nr. 13 Chișinău, prezentarea unui raport pe marginea pretențiilor privind condițiile de detenție în cazul lui Vornic Alexandr, așa precum este solicitat în normele precitate *supra*, dar și-a întemeiat soluția în baza unei informații parvenite de la penitenciarul nr. 13 Chișinău, care nu se regăsește la documentele cauzei (f.d. 240. Vol. VI).*

Astfel, instanța de recurs constată că această instanță, la examinarea apelului în partea aplicării art. 385 alin.(5) Cod de procedură penală, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

În continuare, Colegiul penal reține că, prima instanță a indicat în dispozitivul sentinței că *„Se menține în privința lui Vornic Alexandr XXXXX măsura preventivă, arestul până la intrarea în vigoare a prezentei sentințe”* (f. d. 121, vol. VI).

Concomitent, potrivit descriptivului și părții dispozitive ale deciziei, rezultă că instanța de apel a redus pedeapsa stabilită inculpatului Vornic Alexandr pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 19.04.2019-23.03.2020 cu 309 zile, însă nu s-a expus asupra perioadei de la pronunțarea sentinței – 23 martie 2020 până la pronunțarea deciziei – 18 februarie 2022, perioadă în care inculpatului, conform sentinței, i-a fost menținută măsura preventivă – arestul preventiv, ținând cont și de prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Tot în acest context, se atestă că instanța de apel a redus pedeapsa stabilită inculpatului Vornic Alexandr pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 19.04.2019-23.03.2020, cu 309 zile, la fel, fără a-și motiva calculul în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, conform căruia, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul invocat și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură

penală – decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile menționate, în partea aplicării art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Doga Cristina în numele inculpatului Vornic Alexandr, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Vornic Alexandr XXXXX*, în partea reducerii pedepsei în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Pronunțată integral la *16 decembrie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor